

چهار گفتار اندر مصایب حقوق کار

دکتر داوود کیا قاسمی
استادیار حقوق دانشگاه شمال

انتشارات شمال پایدار

حق چاپ برای مؤلف اثر محفوظ است.

مرکز بخش: اصل
انتشارات شمال پایدار
۰۱۱-۴۴۲۲۳۵۳
۰۱۱-۴۴۲۲۲۷۹۰
۰۹۳۷۴۵۸۴۴۱۰

صندوق پستی: ۱۳۴

www.shomalpaydar.ir

قاسمی، داود، ۱۳۵۱ -

ایران. قوانین و احکام

.Iran. Laws, etc

چهار گفتار اندر مصایب حقوق کار / مولف داود قاسمی.

آمل: موسسه فرهنگی هنری شمال پایدار، نشر شمال پایدار، ۱۴۰۰.

۱۱۵ ص:؛ ۲۱۴ س.م.

۹۷۸-۶۲۲-۷۵۷۵-۱۶-۳

فیپا

کتابنامه: ص. [۱۱۱] - ۱۱۵.

کار و کارگری -

قوانین و مقررات -- ایران

Labor laws and
legislation -- Iran

KMH۱۲۷۰

۳۴۴/۵۵۰۱

۸۶۶۷۴۵۹

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

سرشناسه

عنوان قراردادی

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

موضوع

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

چهار گفتار اندر مصایب حقوق کار

داوری و تأییدشده در حوزه‌ی معاونت پژوهشی دانشگاه شمال

www.kotab.ir

داود کیاقاسمی	مؤلف:
انتشارات شمال پایدار	ناشر:
چاپ نیک	چاپ و صحافی:
رضا کاوه	صفحه آرایی:
رضا کاوه	طراحی جلد:
نخست - ۱۴۰۰	نوبت چاپ:
۱۰۰۰ نسخه	شمارگان:
۹۷۸-۶۲۲-۷۵۷۵-۱۶-۳	شابک:
۴۵۰۰۰ تومان	قیمت:

فهرست مطالب

۹.....	دیباچه
۱۳.....	گفتار نخست: قانون نویسی بد
۱۳.....	۱. مقررات کار در عصر رضاشاهی
۱۷.....	۲. تحولات قانونی کار در ایران پس از رضاشاه
۱۸.....	یکم- قانون کار ۱۳۲۵
۱۹.....	دوم- قانون کار ۱۳۲۸
۱۹.....	سوم- قانون کار ۱۳۳۷
۲۱.....	چهارم- قانون کار ۱۳۶۹
۲۹.....	۳. وجه مشترک قوانین کار ایران
۳۲.....	۴. نارسایی‌های قانون کار ۱۳۶۹
۴۱.....	گفتار دوم: ناپایداری وضعیت کارگران
۴۲.....	۱. قرارداد موقت و قرارداد دائمی
۴۴.....	۲. مدت در قرارداد موقت کار
۴۹.....	۳. درک نادرست از مقررات حمایتی کار
۵۶.....	۴. تمدید قرارداد موقت کار
۶۰.....	۵. پیامدهای قراردادهای موقت کار

۶۱.....	یکم- تعطیلی قرارداد دایمی و معطلی حمایت‌های قانونی
۶۳.....	دوم- محرومیت کارگران از پاداش پایان کار
۶۴.....	سوم- نابودی حرمت کارگران و بروز بحران‌های اجتماعی
۶۷.....	گفتار سوم: بی‌اعتباری حقوق جمعی کارگران
۶۹.....	۱. حق سندیکایی
۷۷.....	۲. حق مذاکره و انعقاد پیمان جمعی
۸۲.....	۳. حق اعتصاب
۸۷.....	۴. بی‌نصیبی کارگران از حقوق جمعی
۹۱.....	گفتار چهارم: ناکارایی ضمانت اجرای مقررات کار
۹۲.....	۱. مفهوم نظم عمومی در حقوق کار
۹۴.....	۲. دو دسته ضمانت اجرا
۹۵.....	یکم- ضمانت اجرای کیفری
۹۸.....	دوم- ضمانت اجرای مدنی
۱۰۳.....	۳. چرایی ناکارایی ضمانت اجراها
۱۰۷.....	سخن پایانی
۱۱۱.....	کتاب‌شناسی
۱۱۱.....	۱. کتاب‌ها و مقاله‌ها
۱۱۴.....	۲. قوانین و مقررات
۱۱۵.....	۳. تارنما

دیباچه

مصایب حقوق کار ایران یکی دو تا نیست؛ قانون برابری، قراردادهای مدت موقت، بی اعتباری حقوق جمعی کارگران و ناکارایی ضمانت اجراها در قانون این مصایب بی شمار و پایدار جا خوش کرده اند. شوربختانه دولت هم به هر علت موجه یا ناموجه، اقدامی مؤثر در راستای بهبود این وضعیت رنج آور کارگران نمی کند. اکثریت مردم، مستقیم یا غیرمستقیم، از راه کارگری روزی می خورند و مسایل و مصایبی که گریبان کارگران را می گیرد، بی گمان در سراسر جامعه آثار ناگوار خود را بر جای می گذارد. روشن است که مفهوم کار و کارگر در اصطلاح حقوق کار بسیار گسترده است و هم به کار فکری و هم به کار جسمی اشاره دارد. نیز روشن است که برخی از

کارگران به واسطه‌ی برخورداری از تحصیلات عالی و تخصص بالا از حقوق و مزایای مناسبی برخوردارند. با این همه، واقعیت آن است که اکثریت کارگران به کارهای جسمی و یدی با مهارت معمولی اشتغال دارند و از آنجا که به حقوق قانونی خود نیز چندان آگاه نیستند، در معرض گونه‌گونه بهره‌کشی و اجحاف قرار دارند. بنابراین، تصورش چندان سخت نیست که بی‌توجهی به حقوق این کارگران و در نتیجه تنگ‌سالی و تهی‌دستی آنان، چه آسیب‌های جبران‌ناپذیری بر جامعه وارد خواهد کرد و زمینه‌ساز انواع ناهنجاری‌ها و بزهکاری‌ها خواهد شد.

باری، در این نوشتار به چهار مسأله‌ی چالش‌برانگیز حقوق کار ایران که هر کدام در جای خود از بی‌توجهی و حل‌ناشدگی، بدل به مصیبتی شده است، پرداخته خواهد شد. باشد که این گفتارهای دغدغه‌مندانه بتواند هم در آگاه‌سازی همگان، خاصه ارباب قدرت و ثروت این سرزمین، از وضعیت ناگوار کارگران مؤثر افتد و هم در بهبود و اصلاح مقررات موجود، دریچه‌هایی تازه بگشاید. بر این باوریم که اگر این چهار مسأله‌ی کانونی به نیکویی چاره شوند، بی‌تردید بخش عظیمی از مصایب دامن‌گیر کارگران رخت برخواهد بست و جامعه نیز روی در آرامش و شکوفایی و پیشرفت خواهد نهاد.

در پایان، از تمام عزیزانی که در راستای انتشار این اثر حقوقی به یاری‌مان شتافتند، از حوزه‌ی معاونت پژوهشی دانشگاه شمال و از

زحمت‌کشان انتشارات شمال‌پایدار برای فراهم‌کردن زمینه‌ی چاپ و انتشار به‌موقع و مناسب این کتاب سپاسگزاری و قدردانی خالصانه به عمل می‌آید.

داوود کیاقاسمی

آمل، آبان ۱۴۰۰

www.ketab.ir